

Justitsministeriet
Sikkerhedskontor II
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt elektronisk til jm@jm.dk, hlm@jm.dk, nat@jm.dk

25. oktober 2021

Høringssvar vedr. revision af reglerne om registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik (logning m.v.)

Danske Medier har med tak modtaget Justitsministeriets høringsbrev af 27. september 2021 med opfordring til at fremkomme med bemærkninger til udkastet til forslag om ændring af retsplejeloven og lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

Danske Medier finder det positivt, at regeringen nu tager skridt til at revidere de danske logningsregler som følge af flere afgørelser fra EU-Domstolen, der har fastslået, at EU's logningsdirektiv, som de gældende danske regler bygger på, er ugyldigt, og at EU-retten ikke tillader national lovgivning, der foreskriver en generel og udifferentieret logning af samtlige trafik- og lokaliseringsdata.

Foreningen har ikke kommentarer til det overordnede spørgsmål om logning, men finder det vigtigt, at regler om logning sikrer en fornøden balance mellem beskyttelse af borgernes privatliv og personoplysninger og på den anden side statens sikkerhed og effektiv kriminalitetsbekæmpelse. Dette er navnlig afgørende, når det skal overvejes, hvorvidt myndighederne kan få adgang til de loggede trafikdata i medfør af retsplejelovens regler om indgreb i meddelelshemmeligheden.

Danske Medier har flere gange i forbindelse med de gentagne udskydelser af revisionen af logningsreglerne understreget vigtigheden af, at eventuelle indgreb i meddelelshemmeligheden ikke må udgøre en risiko for mediernes muligheder for at beskytte deres kilder. Kildebeskyttelsen - og dermed i yderste konsekvens pressens funktion som offentlighedens kontrol- og informationsorgan - kan således kompromitteres, såfremt der kan ske kortlægning af, hvor en journalist har befundet sig, og hvem journalisten har været i kontakt med. Der henvises til Europarådets Rekommandation R (2000) 7 og princip nr. 6 i bilaget til rekommandationen.

Omfattende mulighed for registrering og opbevaring af trafikdata

Den foreslåede revision af logningsreglerne, der fortsat giver en ganske omfattende mulighed for at registrere og opbevare trafikdata, fjerner desværre ikke foreningens grundlæggende bekymring for, at en såvel generel og udifferentieret som en målrettet logning vil kunne kompromittere mediernes ret til at beskytte deres kilder i overensstemmelse med retsplejelovens regler om kildebeskyttelse og vidnefritagelse i § 172.

Foreningen har noteret, at der i udkastets § 786 d, stk. 4, gives mulighed for en hurtig efterprøvelse fra rettens side, såfremt der er tilfælde, hvor særlige principielle hensyn kan siges at gøre sig gældende, fx hvor der opstår spørgsmål om registrering og opbevaring af trafikdata fra kommunikationsapparater, der anvendes af advokater, læger eller journalister. Foreningen tilslutter sig dette forslag, men mener ikke at henvisningen til retsplejelovens § 783, stk. 2, 3. og 5.-7. pkt. om underretning af den beskikkede advokat og det forholdsvis vage udtryk "*særlige forhold*" i sig selv er tilstrækkelig til at sikre, at indgreb i meddelelshemmeligheden ikke underminerer kildebeskyttelse. Beskikkelsen af en såkaldt "indgrebsadvokat" vil først og fremmest have fokus på den mistænkte interesser, og en eventuel varetagelse af andres interesser, herunder mediets/journalistens særskilte interesse i at beskytte sine kilder, vil alt andet lige være sekundær.

Dette rummer en klar risiko for, at hensynet til kildebeskyttelsen reelt tildeles en ringere beskyttelse end den, som lovgiver har tilsigtet ved reglerens udformning. En effektiv domstolsprøvelse fordrer derfor som minimum, at hensynet til kildebeskyttelsen særskilt fremhæves i bemærkningerne, som ét af de hensyn, som den beskikkede advokat skal holde sig for øje.

Manglende beskyttelse af kildebeskyttelsen ved politiets adgang til loggede oplysninger

Udover den ovennævnte og i øvrigt indirekte henvisning til de principielle hensyn, der kan gøre sig gældende i forhold til logning af trafikdata fra kommunikationsapparater, der anvendes af advokater, læger og journalister, er det bekymrende, at lovforslaget ikke tager højde for reglerne om kildebeskyttelse. Dette gælder ikke mindst i relation til de bestemmelser, der regulerer politiets adgang til de loggede oplysninger.

Danske Medier skal derfor opfordre til, at der indsættes en udtrykkelig henvisning til retsplejelovens § 172 om kildebeskyttelse i kapitel 71 om indgreb i meddelelshemmeligheden, der skal inddrages ved spørgsmål om udlevering af oplysninger, der er registrerings- og opbevaringspligtige efter udkastets §§ 786 a- 786 e.

Foreningen skal i den anledning i øvrigt henlede opmærksomheden på, at retsplejelovens kapitel 73 og 74 allerede indeholder henvisninger til § 172 i bestemmelserne om ransagning, beslaglæggelse og edition, og at det derfor er helt naturligt, at kapitel 71 om indgreb i meddelelshemmeligheden ligeledes udtrykkeligt afspejler dette afgørende hensyn.

Danske Medier står naturligvis til rådighed, såfremt ovenstående ønskes uddybet. Henvendelse herom kan rettes til undertegnede på telefon 3397 4000 eller mail cm@danskemedier.dk.

Venlig hilsen

Danske Medier

A handwritten signature in black ink that reads "Christina Mary Moshøj". The signature is written in a cursive style with a long, sweeping tail on the final letter.

Christina Mary Moshøj
Seniorkonsulent, cand. jur.